

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова вченої ради, ректор

_____ С.А.Копилов

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
ПЕРШИЙ (БАКАЛАВРСЬКИЙ) РІВЕНЬ
БАКАЛАВР

Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта (Мова і література (німецька))
Освітня програма	Німецька мова і зарубіжна література

Ухвалено на засіданні вченої ради
університету 30 квітня 2017 року
протокол за № 6

Вчений секретар

_____ Н.Д. Коваленко

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

Освітній ступінь	Бакалавр
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта (Мова і література (німецька))
Освітня програма	Німецька мова і зарубіжна література

“ПОГОДЖЕНО”

Декан факультету іноземної філології

_____ В.С. Кшевецький

Розробники освітньо-професійної програми:

_____ Кеба О. В., доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри германських мов і зарубіжної літератури

_____ Галайбіда О. В., кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри англійської мови

_____ Казимір В.О., кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри німецької мови

РОЗРОБЛЕНО І ВНЕСЕНО

Керівник закладу-розробника

Ректор Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка

_____ С.А. Копилов

**Керівник проектної групи
(гарант освітньої програми)**

Кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри німецької мови

_____ Г.В. Фоміна

ПЕРЕДМОВА

1. РОЗРОБЛЕНО І ВНЕСЕНО

робочою групою Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.

2. ЗАТВЕРДЖЕНО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ

ухвалою вченої ради Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка від 30 травня 2017 р. протокол № 6.

3. ВВЕДЕНО В ДІЮ

наказом ректора Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка від «__» _____ 2017 р. № _____.

4. РОЗРОБНИКИ СТАНДАРТУ:

1. Фоміна Г.В., кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри німецької мови – керівник проектної групи (гарант освітньої програми).
2. Кеба О. В., доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри германських мов і зарубіжної літератури.
3. Казимір В.О., кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри німецької мови.
4. Галайбіда О.В., кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри англійської мови

ВСТУП

Освітньо-професійна програма – система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти.

Стандарт вищої освіти визначає такі вимоги до освітньо-професійної програми:

- обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти;
- перелік компетентностей випускника;
- нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання;
- форми атестації здобувачів вищої освіти;
- вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти;
- вимоги професійних стандартів (у разі їх наявності).

Освітньо-професійна програма використовується для розроблення навчальних планів підготовки фахівців відповідної спеціальності та ступеня вищої освіти.

I. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень на основі повної загальної середньої освіти
Ступінь, що присвоюється	Бакалавр
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта (Мова і література (німецька))
Освітня програма	Німецька мова і зарубіжна література
Кваліфікація	Бакалавр. Вчитель німецької мови і зарубіжної літератури
Обсяг програми	240 кредитів ЄКТС
Термін навчання	3 роки 10 місяців
Форма навчання	Денна

II. НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

1. Закон «Про вищу освіту». – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
2. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти – Режим доступу: <http://mon.gov.ua/>
3. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010 // Видавництво "Соціформ". – К.: 2010.
4. Національна рамка кваліфікацій. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.

III. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВИПУСКНИКА

Загальні вимоги до якостей випускників освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 014 Середня освіта (Мова і література (німецька) за освітньо-професійною програмою Німецька мова і зарубіжна література реалізуються на основі системи набутих загальних і спеціальних (фахових, предметних) компетентностей для:

- здійснення виробничих функцій;
- вирішення завдань професійної та соціальної діяльності;
- забезпечення здатності випускника здійснювати професійну діяльність на первинній посаді одразу після закінчення терміну навчання.

Результатом навчання є формування інтегральних, загальних і спеціальних (фахових, предметних) компетентностей:

Інтегральна компетентність:

Здатність виконувати складні спеціалізовані завдання і вирішувати практичні проблеми у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
3. Здатність розуміти основні принципи людського буття, зберігати та примножувати моральні і культурні цінності.
4. Здатність спілкуватися рідною та іноземними мовами як усно, так і письмово.
5. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні, пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
6. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
8. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми та ухвалювати обґрунтовані рішення.
9. Здатність використовувати різні види та форми рухової активності.
10. Цінування різноманітності та мультикультурності.
11. Розуміти основні культурно-історичні цінності України та усвідомлювати їх місце в системі світової культури.
12. Здатність усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідності його сталого розвитку.
13. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
14. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
15. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

1. Здатність розуміти усне мовлення та реагувати на нього за умови здійснення спілкування стандартною німецькою мовою в нормальному темпі, спираючись на психофізіологічні механізми сприйняття мовлення та використовуючи тексти різних жанрів.
2. Вміння реалізувати мовленнєвий намір у ситуаціях соціально-побутової, соціально-культурної та навчально-трудової сфер комунікації.
3. Вміння читати художні, науково-популярні, публіцистичні та прагматичні тексти, здійснювати методичний аналіз текстів для читання, адаптувати їх з урахуванням рівня мовленнєвої підготовки учнів.
4. Здатність писемного спілкування у типових ситуаціях.
5. Здатність розуміти та навчати суті іншомовних фонетичних, лексичних та граматичних явищ німецької мови.
6. Вміння добирати країнознавчий матеріал та створювати відповідні мовленнєві ситуації, мотивуючи пізнавальну діяльність учнів в оперуванні лінгвокраїнознавчої інформації, на підставі знань про історію, географію, економіку, державний устрій, традиції, літературу, мовленнєвий та немовленнєвий етикет.
7. Формування навчальних умінь учнів в оволодінні іншомовною мовною, мовленнєвою, соціокультурною та стратегічною компетентностями.
8. Здатність реалізувати комунікативно-навчаючу, виховну, розвивальну, освітню, гностичну, конструктивно-планувальну, організаторську функції у процесі навчання німецької мови в школі, застосовувати ефективні методи та засоби навчання німецької мови залежно від вікових, статевих та індивідуальних особливостей дітей.
9. Використання основних понять лінгвістики у її системно-структурних зв'язках.
10. Володіння практикою перекладу рідною мовою з німецької та навпаки.
11. Вміння диференціювати функціональні-стилістичні особливості сучасної німецької літературної мови.
12. Вміння співвідносити мовні явища з історичним процесом та сучасним станом мови та її історії.
13. Знання і розуміння теоретичних засад та актуальних проблем педагогіки і психології.
14. Здатність орієнтуватися в особливостях літератури різних країн та епох, володіння принципами й методикою порівняння та вивчення зарубіжних літератур з погляду традицій і новаторства.
15. Вміння аналізувати зміст художнього твору як сукупність його тематики й проблематики, а також у взаємозв'язках компонентів змісту із компонентами форми твору, визначити специфіку вираження естетичних ідей у художній літературі.

IV. НОРМАТИВНИЙ ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ, СФОРМУЛЬОВАНИЙ У ТЕРМІНАХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Результати навчання здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» спеціальності 014 Середня освіта (Мова і література (німецька) за освітньо-професійною програмою Німецька мова і зарубіжна література:

- застосовувати усну та письмову форми спілкування українською мовою за професійним спрямуванням;
- аналізувати суспільно-політичні, культурні та історичні процеси розвитку українського народу;
- знати базові галузі філософського знання, форми і структури свідомості, шляхи пізнання світу;
- розуміти необхідність ведення здорового способу життя;
- володіти усним та писемним мовленням німецької та другої іноземної мови у різних ситуаціях спілкування;
- володіти основними поняттями лінгвістики у їх системно-структурних зв'язках;
- уміти виділяти форму, зміст й функції мовної одиниці;
- диференціювати функціонально-стилістичні особливості сучасної німецької мови;
- визначати основні закономірності розвитку та функціонування типових і нетипових мовних явищ;
- володіти навичками письмового та усного перекладу;
- володіти знаннями про історію та культуру країни, мова якої вивчається;
- вміти співвідносити сучасний стан та етапи історичного розвитку певного мовного явища;
- знати умови, форми, стратегії і тактики мовленнєвої комунікації; володіти лінгвістичним апаратом та навичками мовленнєвої діяльності;
- знати основні етапи розвитку світової літератури та провідні напрями у зарубіжній літературознавчій думці;
- володіти основними методами вивчення мови і літератури;
- вміти аналізувати мовні та літературні явища у їх єдності з філософськими, естетичними та моральними аспектами;
- володіти лінгвістичною, лінгвокраїнознавчою, комунікативною компетентностями для навчання німецької мови та зарубіжної літератури;
- володіти базовими знаннями з педагогіки та психології, уміти застосовувати їх з метою організації діяльності учнівського колективу.

Зміст освітньо-професійної програми підготовки, навчальний час за циклами підготовки, навчальними дисциплінами, практиками та форма підсумкового контролю

Освітньо-професійна програма передбачає такі цикли підготовки:

- дисципліни загальної підготовки;
- дисципліни професійної підготовки.

Розподіл змісту освітньо-професійної програми, навчальний час за циклами підготовки, навчальними дисциплінами, практиками та форми підсумкового контролю наведено у таблиці 1.

Розподіл змісту освітньо-професійної програми, навчальний час за циклами підготовки, навчальними дисциплінами, практиками та форми підсумкового контролю

Таблиця 1

Назва навчальної дисципліни	Кількість навчальних годин / кредитів ЄКТС вивчення дисципліни	Форма підсумкового контролю
1	2	3
1. НОРМАТИВНІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ		
1.1. Дисципліни загальної підготовки		
ЗП 01 Українська мова (за професійним спрямуванням)	90/3	екзамен
ЗП 02 Історія та культура України	150/5	екзамен
ЗП 03 Соціально-політичні студії	90/3	екзамен
ЗП 04 Філософія	90/3	екзамен
1.2. Дисципліни професійної підготовки		
ПП 01 Практика усного та писемного мовлення німецької мови	1845/61,5	екзамен (4), залік (4)
ПП 02 Історія зарубіжної літератури	570/19	екзамен (3)
ПП 03 Друга іноземна мова (англійська / польська / російська)	810/27	екзамен (3), залік (2)
ПП 04 Методика навчання німецької мови	120/4	екзамен
ПП 05 Методика навчання зарубіжної літератури	120/4	екзамен
ПП 06 Історія німецької мови	120/4	екзамен
ПП 07 Практична граматики німецької мови	300/10	екзамен, залік
ПП 08 Педагогіка	120/4	екзамен
ПП 09 Психологія (загальна психологія, вікова та педагогічна психологія)	120/4	екзамен
ПП 10 Практика:		
ПП10.1 Педагогічна практика в ЗНЗ (виробнича)	270/9	д. залік
ПП 11 Курсова робота з історії зарубіжної літератури	30/1	д. залік
ПП 12 Курсова робота з практики усного та писемного мовлення німецької мови	30/1	д. залік

ПП 13 Курсова робота з методики навчання іноземних мов / методики навчання зарубіжної літератури	30/1	д. залік
ПП 14 Атестація	45/1,5	
2. ВИБІРКОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ		
2.1. Дисципліни самостійного вибору навчального закладу		
2.1.1. Дисципліни загальної підготовки		
ЗП 05 Фізичне виховання		залік, залік
ЗП 06 Основи наукових досліджень	90/3	залік
2.1.2. Дисципліни професійної підготовки		
ПП 15 Теоретична граматики німецької мови	120/4	екзамен
ПП 16 Порівняльне літературознавство	120/4	екзамен
ПП 17 Загальне мовознавство	120/4	екзамен
2.2. Дисципліни вільного вибору студента		
2.2.1. Дисципліни загальної підготовки		
ЗП 07 Латинська мова / Вступ до класичної філології	120/4	екзамен
ЗП 08 Історія Німеччини / Культура Німеччини	120/4	залік
ЗП 09, 10 Вибір з переліку	240/8	екзамен, залік
2.2.2. Дисципліни професійної підготовки		
ПП 18 Лінгвокраїнознавство / Лінгвокультурні традиції Німеччини	120/4	екзамен
ПП 19 Стилїстика німецької мови / Лінгвістичний аналіз художнього тексту	120/4	залік
ПП 20 Лексикологія німецької мови / Порівняльна лексикологія німецької та української мови	120/4	екзамен
ПП 21 Практична фонетика німецької мови / Основи фонетики і фонології сучасної німецької мови	120/4	залік
ПП 22 Теорія і практика перекладу / Теорія і практика перекладу художнього тексту	120/4	залік
ПП 23 Вступ до мовознавства / Лінгвістична типологія та мовні ареали	120/4	екзамен
ПП 24 Вступ до літературознавства / Основи теорії літератури	120/4	екзамен
ПП 25-28 Вибір з переліку	480/16	екзамен (2), залік (2)
Разом	7200 / 240	

Форми освітнього процесу та види навчальних занять

Лекції, лабораторні, семінарські, практичні заняття, самостійна робота, консультації, написання курсової роботи тощо.

V. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Форма атестації здобувачів вищої освіти:

- Комплексний екзамен.

Навчальні дисципліни, що виносяться на атестацію у формі комплексного екзамену

Таблиця 2

№ з/п	Навчальна дисципліна, що виносяться на атестацію
1.	Практика усного та писемного мовлення німецької мови
2.	Історія зарубіжної літератури
3.	Методика навчання німецької мови
4.	Методика навчання зарубіжної літератури

Вимоги до комплексного екзамену. Комплексний екзамен передбачає усну відповідь на запитання з навчальних дисциплін, що виносяться на атестацію, демонстрацію рівня володіння німецькою мовою, впевненого оперування мовознавчою, літературознавчою та методичною термінологією, і є підсумковою формою атестаційних випробувань щодо об'єктивного визначення рівня якості освітньої та професійної підготовки фахівців освітнього ступеня «бакалавр» зі спеціальності 014 Середня освіта (Мова і література (німецька) за освітньою програмою Німецька мова і зарубіжна література).

Під час екзамену випускник повинен продемонструвати теоретичні знання та практичні навички і вміння, що складають комплекс базових професійних компетентностей бакалавра, вчителя німецької мови та зарубіжної літератури, визначених освітньою програмою бакалаврів спеціальності 014 Середня освіта (Мова і література (німецька)).

За результатами атестації екзаменаційна комісія ухвалює рішення про присвоєння випускнику відповідної кваліфікації та про видачу диплома про вищу освіту державного зразка.

VI. ВИМОГИ ДО НАЯВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Таблиця 3

Принципи та процедури забезпечення якості освіти	<ul style="list-style-type: none"> – Положення про організацію освітнього процесу у Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка; – Положення про забезпечення якості освіти у Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка; – Положення про моніторинг та контроль якості вищої освіти у Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка; – Тимчасове положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень студентів Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана
---	---

	Огієнка (зі змінами та доповненнями) (протокол вченої ради університету від 19.02.2009 р. за № 2).
Моніторинг періодичний освітніх програм та перегляд	– Положення про розробку та моніторинг освітніх програм у Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка
Щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти	– Положення про екзамени і заліки у Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка; – Положення про рейтинг студентів Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка
Підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників	– Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка
Наявність необхідних ресурсів для організації освітнього процесу	Специфіка конкретної спеціальності
Наявність інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом	АСУ «ВНЗ»
Публічність інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації	Розміщення на сайті університету (www.kpnu.edu.ua) у відкритому доступі
Запобігання та виявлення академічного плагіату	Перевірка на плагіат